

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายการทุจริต เกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพตติมิชอบได้ ดังนั้น จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งจะเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์

สารบัญ

หน้า

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. กรอบแนวคิดและคำนิยามการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๕. การประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ (ประเด็นความเสี่ยง ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ)	๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

๑. หลักการและเหตุผล

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงาน ตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริตและเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่ จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ๒.๑ เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน สกัดกั้น ลดและปิดโอกาสการทุจริต
- ๒.๒ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ
- ๒.๓ เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร
- ๒.๔ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๓. กรอบแนวคิดและค่านิยมการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๓.๒ นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณและโครงการที่ถ่ายทอดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการและหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑ : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้อยผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำความ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น
ของขวัญ	หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กัน เพื่ออภัยยศไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการรับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือ ท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นการลับ หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้อภัยในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้อภัยตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความชัดเจน โดยต้องทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนของกระบวนการ/โครงการ ที่อาจจะมีทุจริตเกิดขึ้น การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญที่ต้อง Point Focus ถึงเหตุการณ์ที่คาดการณ์หรือพยากรณ์ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริตขึ้น หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต จึงต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลใด กระทำการสิ่งใดมีพฤติกรรมอย่างไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร เป็นต้น เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่สามารถลดโอกาสหรือความเสี่ยงได้อย่างตรงจุด
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

๔. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
ขององค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
ประเด็นความเสี่ยง ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ

.....

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายศาลาแดง หมู่ที่ ๓

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร : ๔,๒๓๒,๐๐๐ บาท

แหล่งงบประมาณ : เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เหตุผลความจำเป็นในการคัดเลือกโครงการ :

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ ได้พิจารณาคัดเลือกโครงการโดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ความเสี่ยง (Risk Criteria) ๔ ด้านหลัก ดังนี้

๑) ด้านวงเงินงบประมาณ : โครงการมีมูลค่างบประมาณสูง ซึ่งจัดเป็นโครงการขนาดใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากเกิดการทุจริตจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าความเสียหายของรัฐอย่างรุนแรง

๒) ด้านลักษณะของงบประมาณ : เป็นงบประมาณประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งมีเงื่อนไขผูกพันและกรอบระยะเวลาในการเร่งรัดเบิกจ่ายให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ ความเร่งรีบในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและการส่งมอบงาน จึงเป็นปัจจัยเร่งทำให้เกิดช่องโหว่ในการละเลยการตรวจสอบที่เข้มงวด

๓) ด้านลักษณะทางกายภาพและการควบคุมงาน : โครงการจะมีเนื้องานส่วนใหญ่อยู่ใต้ดินและชั้นคันทาง ซึ่งเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว จะตรวจสอบความถูกต้องทางกายภาพได้ยาก หากไม่มีการควบคุมงานและตรวจรับพัสดุที่มีประสิทธิภาพ จะเปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างทำการลดสเปกหรือลดความหนาของชั้นทางได้ง่าย

๔) ด้านผลกระทบต่อประชาชน : ถนนเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ประชาชนใช้งานเป็นจำนวนมาก หากกระบวนการก่อสร้างไม่ได้มาตรฐานหรือมีการทุจริต จะทำให้ถนนชำรุดทรุดตัวก่อนกำหนด ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและอาจนำไปสู่การร้องเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์หรือหน่วยงานตรวจสอบภายนอก

ขั้นตอนที่ ๒ : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์กระบวนการ ได้กำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง		
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๑	การจัดทำรูปแบบรายการ (TOR) และคุณลักษณะเฉพาะ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำ TOR มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของวัสดุและเงื่อนไขผลงานของผู้รับจ้างที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการบางรายเป็นการเฉพาะหรือตั้งเกณฑ์มูลค่าผลงานที่สูงเกินจริงและระบุเจาะจงประเภทถนนในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม
๒	การจัดทำราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จัดทำราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริงในท้องตลาด
๓	การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	ผู้รับเหมามีการรวมกลุ่มกันและยื่นราคาในลักษณะสมยอมผ่านระบบ e-bidding
๔	การควบคุมงานก่อสร้าง	ผู้ควบคุมงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ลงพื้นที่ควบคุมงานปล่อยให้ผู้รับจ้างทำการลดสเปกและปริมาณงานก่อสร้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างอาจลดความหนาของชั้นพื้นทางหรือบดอัดไม่แน่นตามมาตรฐาน รวมถึงการปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีตให้มีความหนาน้อยกว่าที่กำหนดในแบบแปลนกำหนด
๕	การตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานอันเป็นเท็จ ทั้งที่งานไม่ได้มาตรฐานตามสัญญาจ้าง ไม่ได้มีการวัดความกว้างยาวจากหน้างานจริง
๖	การบริหารสัญญาช่วงค้าประกันความชำรุดบกพร่อง	เมื่อถนนเกิดความชำรุด แต่กร้าวหรือทรุดตัวก่อนหมดระยะเวลาประกันสัญญาความชำรุดบกพร่อง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุและกองช่าง ละเว้นไม่แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมถนนในระยะเวลาประกัน

ขั้นตอนที่ ๓ : การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) รายละเอียดดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต
๕	มีโอกาสเกิดขึ้นได้เป็นประจำ
๔	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒. เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (ผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน)
๕	สูงมาก	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (มากกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม หรือเกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	สูง	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง (ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	ปานกลาง	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	ต่ำ	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส หรือเริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	ต่ำมาก	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก (ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : แทบจะไม่มี

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕x๑=๕)	สูง (๕x๒=๑๐)	สูงมาก (๕x๓=๑๕)	สูงมาก (๕x๔=๒๐)	สูงมาก (๕x๕=๒๕)
๔	ต่ำ (๔x๑=๔)	ปานกลาง (๔x๒=๘)	สูง (๔x๓=๑๒)	สูงมาก (๔x๔=๑๖)	สูงมาก (๔x๕=๒๐)
๓	ต่ำ (๓x๑=๓)	ปานกลาง (๓x๒=๖)	ปานกลาง (๓x๓=๙)	สูง (๓x๔=๑๒)	สูงมาก (๓x๕=๑๕)
๒	ต่ำ (๒x๑=๒)	ต่ำ (๒x๒=๔)	ปานกลาง (๒x๓=๖)	ปานกลาง (๒x๔=๘)	สูง (๒x๕=๑๐)
๑	ต่ำ (๑x๑=๑)	ต่ำ (๑x๒=๒)	ต่ำ (๑x๓=๓)	ต่ำ (๑x๔=๔)	ปานกลาง (๑x๕=๕)

หมายเหตุ : ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสที่จะเกิด x ผลกระทบ

สีระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
สีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ ขึ้นไป
สีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐ - ๑๔ คะแนน
สีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๙ คะแนน
สีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

ขั้นตอนที่ ๔ : การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง						
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดทำรูปแบบรายการ (TOR) และคุณลักษณะเฉพาะ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำ TOR มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของวัสดุและเงื่อนไขผลงานของผู้รับจ้างที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการบางรายเป็นการเฉพาะหรือตั้งเกณฑ์มูลค่าผลงานที่สูงเกินจริงและระบุเจาะจงประเภทถนนในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม	๓	๓	๙	ปานกลาง
๒	การจัดทำราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จัดทำราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริงในท้องตลาด	๓	๔	๑๒	สูง
๓	การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	ผู้รับเหมามีการรวมกลุ่มกันและยื่นราคาในลักษณะสมยอมผ่านระบบ e-bidding	๔	๔	๑๖	สูง
๔	การควบคุมงานก่อสร้าง	ผู้ควบคุมงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ลงพื้นที่ควบคุมงานปล่อยให้ผู้รับจ้างทำการลดสเปกและปริมาณงานก่อสร้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างอาจลดความหนาของชั้นพื้นทางหรือบดอัดไม่แน่นตามมาตรฐาน รวมถึงการปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีตให้มีความหนาน้อยกว่าที่กำหนดในแบบแปลนกำหนด	๓	๕	๑๕	สูงมาก
๕	การตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานอันเป็นเท็จ ทั้งที่งานไม่ได้มาตรฐานตามสัญญาจ้าง ไม่ได้มีการวัดความกว้างยาวจากหน้างานจริง	๔	๕	๒๐	สูงมาก
๖	การบริหารสัญญาช่วงค้าประกันความชำรุดบกพร่อง	เมื่อถนนเกิดความชำรุด แตกร้าวหรือทรุดตัวก่อนหมดระยะเวลาค้าประกันสัญญาความชำรุดบกพร่อง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุและกองช่าง ละเว้นไม่แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมถนนในระยะเวลาประกัน	๓	๓	๙	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ : การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง							
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การจัดทำรูปแบบรายการ (TOR) และคุณลักษณะเฉพาะ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำ TOR มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของวัสดุและเงื่อนไขผลงานของผู้รับจ้างที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการบางรายเป็นการเฉพาะหรือตั้งเกณฑ์มูลค่าผลงานที่สูงเกินจริงและระบุเจาะจงประเภทถนนในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม	ปานกลาง	มาตรการใช้มาตรฐานกลางและเปิดรับฟังคำวิจารณ์	กำหนดให้ใช้รูปแบบรายการเทคนิคตามมาตรฐานของกรมทางหลวงหรือทางหลวงชนบทและนำร่าง TOR ประกาศเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะบนเว็บไซต์ อปท. ไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ	ก่อนประกาศเชิญชวนจัดซื้อจัดจ้าง	กองช่าง/ กองคลัง
๒	การจัดทำราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลางจัดทำราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริงในท้องตลาด	สูง	มาตรการสืบราคาพาณิชย์ที่เป็นปัจจุบัน	ตรวจสอบราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ฉบับล่าสุดและคำนวณค่าขนส่งจากโรงงานหรือแหล่งวัสดุที่มีอยู่จริงและใกล้ที่สุด	ก่อนประกาศเชิญชวนจัดซื้อจัดจ้าง	คณะกรรมการกำหนดราคากลาง
๓	การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	ผู้รับเหมามีการรวมกลุ่มกันและยื่นราคาในลักษณะสมยอมผ่านระบบ e-bidding	สูง	มาตรการตรวจสอบรายชื่อกรรมการและผู้ถือหุ้น	ดำเนินการตรวจสอบความเชื่อมโยงของผู้ยื่นข้อเสนอทุกรายผ่านระบบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	หลังวันเปิดซองข้อเสนอ (ก่อนประกาศผลผู้ชนะ)	คณะกรรมการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์/ เจ้าหน้าที่พัสดุ

ขั้นตอนที่ ๕ : การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง							
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๔	การควบคุมงานก่อสร้าง	ผู้ควบคุมงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ลงพื้นที่ควบคุมงานปล่อยให้ผู้รับจ้างทำการลดสเปกและปริมาณงานก่อสร้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างอาจลดความหนาของชั้นพื้นทางหรือบดอัดไม่แน่นตามมาตรฐาน รวมถึงการปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีตให้มีความหนาน้อยกว่าที่กำหนดในแบบแปลนกำหนด	สูงมาก	มาตรการรายงานผลการปฏิบัติงานรายวันและสุ่มตรวจเจาะแท่งตัวอย่างไขว้	แจ้งให้ผู้ควบคุมงานต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานรายวันและภาพถ่ายหน้างานจริงในขั้นตอนสำคัญ และแจ้งให้ผู้รับจ้างส่งผลการทดสอบส่วนผสมและการบดอัดความแน่นของชั้นพื้นที่ออกโดยห้องปฏิบัติการที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งเจาะเก็บตัวอย่างแอสฟัลท์ติกคอนกรีตเพื่อวัดความหนาและความแน่นโดยสุ่มตรวจตลอดความยาวของถนน	ระหว่างก่อสร้าง	ผู้ควบคุมงาน/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
๕	การตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานอันเป็นเท็จ ทั้งที่งานไม่ได้มาตรฐานตามสัญญาจ้าง ไม่ได้มีการวัดความกว้างยาวจากหน้างานจริง	สูงมาก	มาตรการตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนามในเอกสารตรวจรับงานจ้าง	คณะกรรมการลงพื้นที่ตรวจสอบหน้างานจริง ตรวจสอบเอกสารผลทดสอบและเอกสารต่างๆ ให้ครบถ้วนตามสัญญาจ้างก่อนลงนามอนุมัติ	วันตรวจรับงานจ้าง	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ขั้นตอนที่ ๕ : การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต หมู่ที่ ๓ สายศาลาแดง							
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๖	การบริหารสัญญาช่วงค้าประกันความชำรุดบกพร่อง	เมื่อถนนเกิดความชำรุด แตกร้าวหรือทรุดตัวก่อนหมดระยะเวลาค้าประกัน สัญญาความชำรุดบกพร่อง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุและกองช่าง ละเว้นไม่แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมถนนในระยะเวลาประกัน	ปานกลาง	มาตรการตรวจสอบความชำรุดบกพร่อง	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานช่าง ลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพถนนตลอดระยะเวลาค้าประกันและติดตามให้ผู้รับจ้าง เข้ามาซ่อมแซมกรณีถนนชำรุดเสียหายในระยะเวลาประกัน หากเพิกเฉยให้รับหลักประกัน	ทุก ๖ เดือนจนถึงสิ้นสุดสัญญาค้าประกัน	กองช่าง/ กองคลัง